

Nd.

142. Nefndarálit

[21. mál]

um frv. til l. um breytingu á lausaskuldum bænda í föst lán.

Frá 2. minni hl. fjárhagsnefndar.

Fjárhagsnefnd varð ekki sammála um afgreiðslu málsins. Meiri hl. nefndarinnar, stuðningsmenn ríkisstjórnarinnar, vill samþykkja frumvarpið óbreytt, en ég og Skúli Guðmundsson teljum, að gera þurfi breytingar á frumvarpinu.

Aðalefni frumvarpsins er um að breyta lausaskuldum bænda í föst lán, og því er lýst yfir af hæstv. ríkisstjórn, að ætlunin sé að veita bændum þannig hliðstæða lánaþyrirgreiðslu og sjávarútvegsmönnum var veitt með lögum frá s. l. vetri.

Samkv. þessu frumvarpi er þó gert ráð fyrir að haga lánveitingum til bænda á allmikið annan veg en gert hefur verið við útvegsmenn. Samkv. frumv. er gert ráð fyrir, að gefinn verði út nýr flokkur bankavaxtabréfa við veðdeild Búnaðarbanka Íslands. Bréf þessi skal síðan nota til þess að breyta í föst lán lausaskuldum bænda, sem annars geta fallið undir ákvæði frumvarpsins. Enga tryggingu er að finna í frumv. fyrir því, að bréf þessi verði keypt af bankastofnun eða að þeir, sem skuldakröfur eiga á bændur, vilji taka þau sem greiðslu.

Í lögnum um breytingar á lausaskuldum sjávarútvegsins var þessu komið fyrir á allt annan hátt. Þar var Seðlabankanum eða stofnlánadeild hans gert að skyldu að veita lánin til langs tína. Það sýnist því vera sanngjarnt að skylda í þessum væntanlegu lögum Seðlabankann til þess að kaupa á nafnverði umrædd bankavaxtabréf bænda.

Af lánnum þeim, sem sjávarútveginum voru veitt samkv. lögnum um að breyta lausaskuldum í föst lán, eru vextir ákveðnir 6½%. Í þessu frumvarpi um lausaskuldir bænda er hins vegar gert ráð fyrir, að bændur greiði 8% vexti af bankavaxtabréfunum. Ég tel eðlilegt, að þessir vextir verði lækkaðir til jafns við það, sem er á sjávarútvegslánunum.

Það er skoðun mín, að eðlilegt sé, að lánskjör og fyrirkomulag lána séu sem líkust á lánnum samkv. þessu frumvarpi til bænda og nú eru á hliðstæðum lánnum til sjávarútvegsins. Ég flyt á sérstöku þingskjali ásamt Skúla Guðmundssyni nokkrar breytingartillögur, sem allar miða í þá átt, að svo verði.

Alþingi, 23. nóv. 1961.

Lúðvík Jósefsson.